

Sygn. akt II Ca 944/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Ewa Piątkowska-Bidas**

Sędziowie: **SSO Elżbieta Ciesielska (spr.)**

SSO Sławomir Buras

Protokolant: st. prot. sąd. Iwona Cierpikowska

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2014 r. w Kielcach

na rozprawie

sprawy z powództwa P. T.

przeciwko (...) S.A. w W.

i W. M.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego (...) S.A.

w W.

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 25 kwietnia 2014 r., sygn. VIII C 531/13

zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I (pierwszym) w ten sposób, iż od kwoty 5000 złotych zasądza odsetki ustawowe: od kwoty 2500 (dwa tysiące pięćset) złotych od 28 marca 2013 roku do dnia zapłaty i od 2500 (dwa tysiące pięćset) złotych od dnia 16 października 2013 roku do dnia zapłaty; w pozostałym zakresie oddala powództwo i apelację; koszty postępowania apelacyjnego między stronami wzajemnie znosi.

II Ca 944/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2014r. Sąd Rejonowy w Kielcach zasądził od W. M. i (...) S. A. w W. na rzecz P. T. kwotę 5000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 28 marca 2013r. do dnia zapłaty, z zastrzeżeniem, że spełnienie świadczenia przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego pozwanego od obowiązku zapłaty do wysokości spełnionego świadczenia.

Nadto w punktach II i III wyroku Sąd Rejonowy zawarł orzeczenie co do kosztów sądowych oraz kosztów procesu.

Rozstrzygnięcie swoje Sąd Rejonowy oparł na ustaleniach faktycznych przedstawionych w pisemnym uzasadnieniu wyroku (k. 169-171). W świetle tych ustaleń, niekwestionowanych w apelacji , przywołując przepisy art. 431 par. 1 k.c., i art. 805 par. 1 k.c. oraz przepisy art. 444 par.1 i 445par. 1 k.c. Sąd Rejonowy stwierdził , iż zasadne jest powództwo P. T. o zadośćuczynienie za krzywdę doznaną na skutek pogryzienia go w dniu 19 czerwca 2012r. przez psa należącego do W. M.. Jako podstawę odpowiedzialności pozwanego W. M. Sąd wskazał przepis art. 431 par. 1k.c. i winę w nadzorze nad chowanym psem. Jako zaś podstawę odpowiedzialności pozwanego (...) S.A. w W. - ubezpieczyciela W. M. w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników, wskazał przepis art. 805 par.1 k.c. oraz art. 9 ust. 1 , art. 15 ust.1 i art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 22 maj 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Zgodnie z powołanymi przepisami obowiązkiem ubezpieczyciela jest spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku w zamian za uiszczenie przez ubezpieczonego składki, a wypadkiem takim jest wyrządzenie szkody w związku z posiadaniem przez rolnika gospodarstwa rolnego, będącej następstwem śmierci, uszkodzenia ciała , rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Zważywszy na rozmiar szkody doznanej przez powoda P. T. na skutek pogryzienia go w dniu 19 czerwca 2012r. przez psa, Sąd uznał, iż uzasadnionym będzie zasądzenie na jego rzecz tytułem zadośćuczynienia kwoty 5000,00 złotych. Przy czym , z uwagi na fakt, że pozwani odpowiadali za naprawienie szkody wobec P. T. z różnych podstaw prawnych, a zatem odpowiadali na zasadzie in solidum, Sąd zaznaczył w orzeczeniu, iż spełnienie świadczenia przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego od obowiązku świadczenia. Zasadzając od W. M. i (...) Zakładu (...) na rzecz P. T. zadośćuczynienie Sąd zasądził kwotę 5 000 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 28 marca 2013r. tj. od dnia wniesieni pozwu do dnia zapłaty, wskazując jako podstawę prawną zasądzenia odsetek, przepis art. 481par. 1 i 2 k.c. w zw. z art. 817 par. 1 k.c. i uwzględniając w tym wypadku żądanie powoda.

Apelację od wyroku wywiódł pozwany (...) S.A. w W., zaskarżając go w części zasądzającej odsetki od kwoty 2500zł. od dnia 28 marca 2013r. do trzydziestego dnia po zgłoszeniu wniosku rozszerzającego powództwo o tę kwotę, i wniósł o zmianę tego wyroku poprzez oddalenie powództwa w tym zakresie oraz zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego od powoda na rzecz pozwanego (...) S.A. Wyrokowi temu zarzucił naruszenie: - prawa materialnego w postaci: a) art. 455 k.c. w zw. z art. 476 zd. 1 k.c. poprzez zasądzenie odsetek ustawowych za zwłokę od kwoty 2500złoty za okres od dnia wniesienia pozwu mimo, że powód pozwem wniósł jedynie o zasądzenie kwoty 2500 złotych, a rozszerzył powództwo o dalsze 2500 złotych dopiero pismem z dnia 24 września 2013r., które pozwanemu (...) S.A. zostało doręczone dnia 7 listopada 2013r.

b) art. 481 k.c. w zw. z art. 817k.c. oraz w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające a uznaniu, iż pozwany (...) S.A. pozostawał w zwłoce ze spełnieniem całego świadczenia od 28 marca 2013r., mimo , że ubezpieczyciel zobowiązany jest spełnić świadczenie w terminie 30 dni od otrzymania zawiadomienia o wypadku lub w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności możliwe było wyjaśnienie okoliczności koniecznych dla ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości świadczenia.

- naruszenie prawa procesowego w postaci art. 233 par. 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego w zakresie zwłoki w spełnieniu świadczenia.

W odpowiedzi na apelację powód reprezentowany przez fachowego pełnomocnika wniósł o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie od apelującego na rzecz powoda kosztów procesu za instancję odwoławczą według norm przepisanych.

SĄD OKRĘGOWY ZWAŻYŁ CO NASTĘPUJE:

Apelacja okazała się uzasadniona jedynie w części, a mianowicie w odniesieniu do zasądzenia odsetek od wskazanej w apelacji kwoty 2500,00złoty, o jaką w toku procesu , pismem datowanym na dzień 24 września 2013r. powód rozszerzył swoje żądanie, ale nie za cały okres wskazany w apelacji, lecz jedynie za okres od 28 marca 2013r. do dnia 15 października 2013r.

Na wstępie rozważań zaznaczyć należy, iż apelujący nie skarżył ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd Rejonowy w zakresie przebiegu zdarzenia, powstania szkody i jej wielkości, a także ostatecznie nie negował swojej odpowiedzialności na zaistniałą szkodę, dlatego orzeczenie w tym zakresie nie podlega kontroli instancyjnej.

W ramach wywiezionej apelacji badaniem objęte zostało jedynie orzeczenia w zakresie prawidłowości zasądzenia odsetek od kwoty 2500złowych o jaką powód rozszerzył żądanie w toku procesu. Dokonując analizy w tym zakresie orzeczenia Sądu I instancji, Sąd Okręgowy podzielił co do zasady zarzut podniesiony w apelacji, w odniesieniu do naruszenia przepisu art. 233 k.p.c. oraz przepisów prawa materialnego w postaci art. 455 k.c. 476 zd. 3 k.c. i 481 k.c. nie podzielił natomiast w przedmiotowej sprawie zarzutu naruszenia art. 817 k.c. oraz wskazanych w apelacji przepisów ustawy z dnia 22 maja 2003r., bowiem w przedmiotowej sprawie, niezwłocznie po zdarzeniu ani ubezpieczony, ani też powód nie posiadający informacji o ubezpieczycielu W. M. z tytułu odpowiedzialności cywilnej rolników, nie zawiadomili (...) Zakładu (...) o wypadku powstałej szkodzi. O toczącym się procesie, zaistniałym zdarzeniu i powstałej szkodzi osobowej Pozwany Zakład (...) został zawiadomiony przez W. M. dopiero w piśmie z dnia 10 października 2013r., w którym nadto zawarty został wniosek ubezpieczonego o zlikwidowanie tej szkody z polisy (...). Następnie w piśmie z dnia 22 października 2013r. powód złożył wniosek o wezwanie (...) S.A. do udziału w sprawie w charakterze pozwanego (dowód k. 82-86), co miało miejsce odpowiednio ponad rok od zdarzenia i prawie 7 miesięcy od wytoczenia powództwa w przedmiotowej sprawie, skierowanego bezpośrednio do ubezpieczonego, za którego pozwane (...) ponosi odpowiedzialność w granicach umowy obowiązkowego ubezpieczeniowe cywilnego rolników.

Zatem zanim pozwany Zakład (...) dowiedział się o zdarzeniu i wynikłej z niego szkodzi W. M., za którego ponosi odpowiedzialność jako ubezpieczyciel został wezwany do zapłaty zadośćuczynienia początkowo tj. w pozwie kwoty 2500złowych, a następnie w piśmie z dnia 24 września doręczonym mu w dniu 15 października 2013r. Ponieważ w przedmiotowej sprawie odpowiedzialność (...) S.A. jest odpowiedzialnością akcesoryjną tzn. jako ubezpieczyciel W. M. z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia rolników ponosi za niego odpowiedzialność cywilną za szkodę wyrządzoną w związku z posiadaniem przez niego gospodarstwa rolnego. Zatem zgodnie z art. 52 ustawy z dnia 22 maja 2003 o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych granice odpowiedzialności ubezpieczyciela wyznacza zakres odpowiedzialności cywilnej osoby odpowiedzialnej za zaistnienie szkody, z tym tylko zastrzeżeniem, iż odszkodowanie ustalone i wypłacone nie może być wyższe od sumy gwarancyjnej, która stosownie do przywołanego przepisu, w wypadku szkody na osobie nie może być niższa niż równowartość w złotych 5 000 000 euro. Zatem zakres odpowiedzialności pozwanego Zakładu wynika z zakresu odpowiedzialności ubezpieczonego W. M., w tym także w odniesieniu do zwłoki w wypłacie zadośćuczynienia. Ponieważ w niniejszej sprawie powód jako poszkodowany, jeszcze przed zawiadomieniem Zakładu (...) o wypadku i skierowaniu do niego żądania wypłaty świadczenia wezwał do zapłaty zadośćuczynienia W. M. jako właściciela psa, to należało ustalić, iż pozwany Zakład (...) dopuścił się zwłoki od daty tego wezwania, co w odniesieniu do kwoty 2500złowych wskazanej w apelacji tj. o jaką zostało rozszerzone powództwo miało miejsce w dniu 15 października 2013r./ por. pogląd Sądu Najwyższego zawarty w uchwale z dnia 9 czerwca 1995r. III CZP 69/95/. Zaznaczyć bowiem należy, iż niedopełnienie obowiązku przez ubezpieczonego względem ubezpieczyciela co do niezwłocznego zawiadomienia o zdarzeniu wywołującym szkodę, nie może w ocenie Sądu Okręgowego skutkować ujemnymi konsekwencjami dla osoby poszkodowanej, która nie dysponowała informacją o korzystaniu przez odpowiedzialnego za powstanie szkody z ubezpieczenia cywilne Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Okręgowy uznał za usprawiedliwione zasądzenie odsetek od części zadośćuczynienia objętej apelacją od dnia 16 października 2013r. tj. od pierwszego dnia po bezskutecznym wezwaniu W. M. do jego wypłaty, do daty zapłaty, a za nieusprawiedliwione uznał zasądzenie ich dopiero po 30 dniach od 7 listopada 2013r. tj. od 7 grudnia 2013r. Podkreślić także należy, iż z uwagi na fakt, że świadczenie objęte zaskarżeniem na zasadzie in solidum obciąża tak apelujący Zakład (...) jak i W. M. tj. jest obciążeniem dla nich wspólnym, Sąd odwoławczy uznał za zasadne zastosowanie przepisu art. 378 par. 2 k.p.c. W tej sytuacji po zawiadomieniu o rozprawie apelacyjnej także W. M. rozpoznał apelację także na jego rzecz.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, działając na podstawie art. 386 par.1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym w ten sposób, iż od kwoty 5000 złotych zasądził odsetki ustawowe: od 2500zł. od 28 marca

2013r. do dnia zapłaty i od 2500złoty od dnia 16 października 2013r. do dnia zapłaty; w pozostałym zakresie oddalił powództwo i apelację .

Zważywszy na wynik postępowania apelacyjnego tj. na fakt, iż apelacja okazała się skuteczna jedynie wwww części, Sąd Okręgowy uznał za zasadne na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 108 i art. 391 par. 2 k.p.c. znieść wzajemnie między stronami koszty postępowania apelacyjnego.